

Скомороха Ю. І.
студентка факультету економіки та управління
Науковий керівник: Шостак Л. В.
к. е. н., доцент кафедри економіки, безпеки
та інноваційної діяльності підприємства
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк

ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПОСТАЧАННЯ

На сучасному етапі економічного розвитку логістика завдяки системному підходу, що реалізується в процесі управління матеріальними потоками, набуває все більшого значення. Логістика постачання дає змогу зменшити витрати виробництва, що пов'язані з рухом елементів матеріального потоку підприємства. Основною метою логістики постачання є задоволення потреб виробництва в матеріалах з максимально можливою ефективністю. Основою економічної ефективності постачання є пошук і закупівля необхідних матеріалів високої якості за мінімальними цінами. Постачання є важливою ланкою в діяльності

підприємства, оскільки від якості і обсягу поставлених матеріалів та термінів поставки залежить ритмічність процесу виробництва, дотримання термінів виконання контракту, якість виготовленої продукції, наявність чи відсутність запасів тощо.

Зміст концепції логістики постачання, особливості та проблеми її організації на сучасних підприємствах розглядаються в роботах Є.В. Крикавського, М.А. Кислого, О.А. Біловодської, О.М. Олефіренко, І.Д. Афанасенко, В.В. Борисової та інших.

Логістика постачання – це діяльність із організації та управління закупками, яка направлена на те, щоб компанія отримувала необхідні по якості і кількості сировину, матеріали, товари та послуги в потрібний час, у потрібному місці, від надійного постачальника, який своєчасно виконує свої зобов'язання, з добрим сервісом (як до здійснення продажу, так і після нього) та по вигідній ціні [1, с. 29]

До основних етапів процесу постачання відноситься його планування, організація, безпосереднє здійснення та контроль за процесом постачання.

Основними завданнями логістики постачання є:

- 1) встановлення оптимальних термінів постачання сировини і комплектуючих виробів;
- 2) забезпечення точного співвідношення між кількістю поставок готової продукції та потребами в них;
- 3) дотримання вимог виробництва щодо якості сировини та комплектуючих.

Логістичний підхід в управлінні процесом постачання здійснюється у декілька етапів:

- 1) планування процесу постачання – розпочинається із встановлення потреби в матеріальних ресурсах і визначення величини завезення кожного виду, профілю, розміру сировини, матеріалу палива, розрахунку балансів матеріально – технічного забезпечення;
- 2) організація процесу постачання – включає в себе збір інформації про необхідну продукцію, участь у ярмарках, аукціонах тощо; аналіз всіх джерел задоволення потреб в матеріальних ресурсах з метою вибору найбільш оптимального;
- 3) здійснення процесу постачання – передбачає проведення заходів щодо закупівлі, транспортування, складування матеріальних ресурсів та їх належного зберігання;
- 4) контроль за процесом постачання – здійснюється на основі контролю за виконанням договірних зобов'язань постачальників, дотримання ними термінів постачання продукції, контролю за витраченням матеріальних ресурсів у виробництві, контролю за якістю ресурсів які надходять, контролю за виробничими запасами[2].

У даний час на підприємствах можна спостерігати дві принципово різні моделі організації постачання. Перша модель, традиційна, полягає у тому, що завдання постачання виконуються різними функціональними підрозділами. Наприклад, перелік і кількість матеріальних ресурсів визначаються дирекцією з виробництва, а завдання вибору постачальника, укладання договорів та організація доставки вирішуються фахівцями служби закупок. В результаті функція управління постачанням розділена між підрозділами підприємства. Друга логістична модель передбачає зосередження всіх процедур з постачання матеріальних ресурсів в компетенції одного підрозділу. Така структура дозволяє більш ефективно організувати просування матеріального потоку від постачальників, а також керувати процесом постачання, та створює широкі можливості логістичної оптимізації матеріального потоку на стадії закупівель предметів праці.

Розробляючи стратегію постачання, підприємство повинно порівнювати власні затрати на виробництво необхідних деталей чи комплектуючих виробів з ціною постачальника.

Основні проблеми постачання в сфері логістичної системи:

- 1) зробити чи купити? – встановити, які компоненти (складові частини) кінцевого вибору будуть виготовлені на власних потужностях, а які стануть предметом закупівлі;
- 2) скільки купити та скільки зробити? – формування відповіді на це запитання вимагає організації процедур прогнозування потреб ринку, планування потреб матеріалів, встановлення можливостей виготовлення власними потужностями та величини впливу внутрішніх і зовнішніх чинників;

3) де купити? – відповідь на це запитання вимагає встановлення закупівлі та відповідних постачальників;

4) коли купити? - відповідь на це запитання може бути результатом здійснення відповідної політики закупівлі, сформованої в умовах реалізації оптимальної для існуючих умов системи управління запасами[3].

При управлінні постачанням виникає досить багато проблем, вирішення яких покликане забезпечити безперебійне функціонування виробничого процесу, як наслідок – зменшення витрат, більше та якісніше задоволення потреб споживачів і відповідно до цього – забезпечення стабільної діяльності і прибутку підприємства.

Отже, логістика постачання є першою ланкою логістичної системи, основна мета якої управління матеріальними ресурсами та послугами. Організація ефективної системи постачання на підприємстві та оптимізація вибору методів постачання і постачальників, дозволяє досягти більших економічних результатів за рахунок зменшення витрат та витрат від можливих ризиків.

Список використаних джерел:

1. Дзєбко И. Экономисту о логистике: сущность, основные понятия, концепция / И. Дзєбко. – Х. : Консульт, 2006. – 152 с.

2. Волинчук Ю.В. Логістичне управління процесом постачання на підприємствах / Ю.В. Волинчук, І.О. Куделя // Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. — 2013. — Вип. 10. — С. 32–38.

3. Іванова, М. І. Формування дієвої системи логістики постачання з використанням методики оперативного управління виробничими запасами [Текст] / М. І. Іванова // Економіка та держава. – 2014. – № 12. – С. 52-58.

Собчук А.О.

студентка факультету економіки та управління

Науковий керівник: **Грицюк Н.О.**

к.е.н., старший викладач кафедри економіки,

безпеки та інноваційної діяльності

Східноєвропейського національного університету

імені Лесі Українки, м. Луцьк

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НОРМУВАННЯ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Нормування праці в аспектах ринкової економіки є принциповим чинником для вдалого функціонування підприємства. На даний момент, в нашій країні існують економічні та соціальні проблеми, які показують сучасний стан розвитку внутрішньої економіки, вимагають використання всіх можливостей трудового потенціалу, що є неможливим без успішного запровадження і використання норм праці.

Нормування праці реалізовує ряд вагомих функцій, однією з яких є те, що воно виступає одним з провідних складових організацій заробітної плати, яка ґрунтується, на необхідності правильного визначення міри праці. Причому будучи мірою праці, норми праці одночасно виступають і як міра винагороди за працю [3, с. 59].

Питанням, щодо нормування праці займалися багато вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як Багрова І.В.[1], Грішнова О.А.[2], Данюк В.М., Райковська Г.О.[3], Чернов В.І., Оленич Є.І.[4] та інші.

Майже всі з даних науковців схиляються до думки, що нормування праці – це вид діяльності з управління підприємством, спрямований на встановлення оптимальних